

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

Cuprins:

LISTA ACRONIMELOR.....	3
I. INTRODUCERE	4
II. OBIECTIVELE ȘI ABORDAREA ACTIVITĂȚILOR DE REVIZUIRE.....	5
III. PRINCIPALELE CONSTATĂRI	6
IV. CONCLUZIE GENERALĂ	9
V. RECOMANDĂRI.....	9
VI. RECOMANDĂRI IMPLEMENTATE CA URMARE A REVIZUIRILOR.....	10
6.1. Implementarea recomandărilor din anul precedent (2020)	10
6.2. Implementarea recomandărilor ca urmare a revizuirilor „la fierbinte”	11

ANEXE:

Anexa nr. 1

Activitățile de revizuire „la fierbinte” și „la rece” a calității misiunilor de audit, finalizate și raportate pe parcursul anului 2021

Anexa nr. 2

Raportul generalizator privind rezultatele revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit financiar pentru anul 2021, etapa de planificare

Anexa nr. 3

Raportul generalizator privind rezultatele revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit financiar pentru anul 2021, etapa de raportare

Anexa nr. 4

Raportul generalizator privind rezultatele revizuirii „la rece” a calității misiunilor de audit al conformității pentru anul 2021

Anexa nr. 5

Planul de acțiuni cu privire la implementarea recomandărilor ca urmare a rezultatelor revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit al performanței pentru anul 2021

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

LISTA ACRONIMELOR

ISA	Instituția Supremă de Audit
CCRM	Curtea de Conturi a Republicii Moldova
UE	Uniunea Europeană
SCC	Serviciul control al calității
MAF	Manualul auditului financiar
GAC	Ghidul privind auditul conformității
DP	Documente de planificare
DL	Documente de lucru
BS	Auditul Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat în anul 2020
BASS	Auditul financiar al Raportului Guvernului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2020
FAOAM	Auditul financiar al Raportului Guvernului privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2020
MF	Auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Finanțelor încheiate la 31 decembrie 2020
MJ	Auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Justiției încheiate la 31 decembrie 2020
MAEIE	Auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene încheiate la 31 decembrie 2020
MA	Auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Apărării încheiate la 31 decembrie 2020
MEI	Auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Economiei și Infrastructurii încheiate la 31 decembrie 2020
MSMPS	Auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale încheiate la 31 decembrie 2020
MAI	Auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Interne încheiate la 31 decembrie 2020
MADRM	Auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului încheiate la 31 decembrie 2020
MECC	Auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și unor instituții din subordine încheiate la 31 decembrie 2020

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

I. INTRODUCERE

Potrivit ISSAI 140 *Controlul calității ISA*¹, fiecare instituție supremă de audit trebuie să stabilească și să mențină un sistem corespunzător de control și asigurare a calității care să acopere întreaga lor activitate. Sistemul de control al calității implementat trebuie să fie conform mandatului instituției supreme de audit (în continuare - ISA) și să facă față riscurilor de calitate.

Asigurarea calității de către ISA presupune un sistem complex de acțiuni pentru toate cele 6 componente ale sistemului². Revizuirea „la fierbinte” a calității face parte din componenta 5 - *Realizarea misiunii (performanța angajamentului)*, iar revizuirea „la rece” a calității – respectiv, din componenta 6. *Monitorizare*. Astfel, ISA va include un proces de analiză și evaluare permanentă a sistemului de control al calității la nivelul ISA, presupunând revizuirea unui eșantion al activităților în curs de realizare („la fierbinte”) și finalizate („la rece”) din întregul domeniu de activități exercitate.

Prezentul Raport se referă la revizuirile „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit desfășurate pe parcursul anului 2021 și relevă o sinteză a rezultatelor evaluărilor efectuate de către grupurile de revizuire, desemnate potrivit Ordinului Președintelui Curții de Conturi³, și de către Serviciul control al calității (în continuare - SCC).

În contextul asigurării consecvente a calității activităților de audit public extern, potrivit Programului revizuirilor „la fierbinte”⁴ și „la rece”⁵ ale calității misiunilor de audit, în anul 2021 au fost supuse evaluării 16 acțiuni de revizuire internă a calității, inclusiv: 14 activități de revizuire „la fierbinte”⁶ (dintre care o misiune de audit al performanței – fiind tranzitorie din anul 2020) și 2 misiuni de revizuire „la rece”.

Activitățile de revizuire a calității misiunilor de audit, finalizate și raportate pe parcursul perioadei de referință, sunt expuse în Anexa nr. 1 la prezentul Raport.

În cazul revizuirii „la fierbinte”, grupurile de revizuire, în componența stabilită, au avut ca **sarcină** *evaluarea și aprecierea calității auditului, inclusiv documentarea procesului de audit (planificarea și raportarea) prin prisma respectării procedurilor standardizate de către echipele de audit în cadrul misiunilor de audit enunțate.*

În cazul revizuirii „la rece”, Serviciul control al calității a avut ca **sarcină** *controlul modului de organizare și desfășurare a acțiunilor interne de verificare a felului în care s-a realizat „asigurarea calității” de către nivelurile de control (șef de echipă, șef de direcție, șef de direcție generală), potrivit Ghidului privind cadrul calității.*

Totodată, în cadrul implementării Proiectului de dezvoltare a CCRM, realizat cu suportul UE, pe parcursul anului 2021, unele misiuni au fost supuse revizuirilor calității pe parcursul desfășurării

¹ Instituție Supremă de Audit.

² Responsabilitățile conducerii pentru calitate în cadrul ISA; Cerințele relevante de etică; Acceptarea și continuarea relațiilor cu clienții; Resursele umane; Realizarea misiunii (performanța angajamentului); și Monitorizarea.

³ Ordinul Președintelui Curții de Conturi nr.22 din 13.02.2020 „Cu privire la instituirea grupului de lucru pentru efectuarea revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit ale Curții de Conturi”.

⁴ aprobat prin Ordinul Președintelui Curții de Conturi nr.05 din 20.01.2021.

⁵ aprobat la data de 09.02.2021.

⁶ dintre care, 12 - pentru misiunile obligatorii de audit (3 – Rapoartele Guvernului privind executarea BS, FAOAM, BASS, 9 – pentru misiunile de audit asupra rapoartelor financiare consolidate ale ministerelor), și 2 misiuni de audit al performanței (o misiune fiind tranzitorie din anul 2020).

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

misiunilor de audit („la fierbinte”), de către un expert extern – Suttie Kevin, rezultatele acestora fiind aduse la cunoștință în Rapoartele de misiune ale expertului⁷.

II. OBIECTIVELE ȘI ABORDAREA ACTIVITĂȚILOR DE REVIZUIRE

Scopul revizuirii „la fierbinte” constă în contribuirea la asigurarea calității produselor finale ale activității de audit (a rapoartelor de audit), prin realizarea unei consultări, cu evaluarea obiectivă, independentă, competentă a raționamentelor și concluziilor semnificative de audit și înaintarea propunerilor oportune, în vederea asigurării calității auditului. În acest sens, au fost utilizate Liste de verificare a calității „la fierbinte” pentru etapele de audit – planificarea și raportarea misiunilor de audit. Astfel, efectuarea revizuirii controlului calității auditului în timp util și oportun pe parcursul misiunii de audit a permis rezolvarea rapidă a aspectelor semnificative ale acestuia, anterior și/sau la data raportului de audit.

Cât privește revizuirea „la rece”, este un proces prin care Curtea de Conturi, prin intermediul auditorilor din cadrul Serviciului de control al calității, monitorizează și evaluează sistemul privind controlul calității, stabilind dacă sunt respectate standardele internaționale de audit aprobate de Curtea de Conturi, precum și regulamentele, manualele/ghidurile de audit și alte norme interne.

Scopul revizuirii „la rece” a constat în oferirea unei asigurări rezonabile că politicile și procedurile privind sistemul de control al calității sunt relevante, adecvate, funcționează eficient și se respectă în practică, atingând obiectivele stabilite, precum și în identificarea oportunităților menite să contribuie la îmbunătățirea calității și impactului auditului.

Activitățile realizate de revizuire a calității, pe parcursul perioadei raportate, au urmărit:

- ✓ procedurile de control al calității (activități de control) în realizarea misiunii:
 - *informarea și îndrumarea* adecvată și la timp a auditorilor, documentarea acestor activități;
 - *supravegherea (monitorizarea)* permanentă a activității de audit, conform nivelului de control al calității și responsabilităților stabilite;
 - *revizuirea de către responsabilii de controlul calității* (șeful echipei de audit, responsabilul de audit) a documentelor de lucru întocmite de către membrii echipei de audit și, ulterior, evaluarea activității de audit;
 - *consultarea și/sau revizuirea colegială acordată de asistența metodologică și cea juridică*;
- ✓ confirmarea faptului că raționamentele echipei de audit au fost documentate corespunzător, precum și a următoarelor aspecte:
 - respectarea cerințelor Manualelor/Ghidului aferent tipului de audit la întocmirea documentelor aferente etapei de planificare;
 - întocmirea documentelor de lucru (DL) aferente etapei de executare, inclusiv constituirea și perfectarea dosarelor de audit;

⁷ acestea pot fi accesate pe pagina Intranet: *DGPMCCIP – Acte normative interne ale CCRM – Rapoarte misiuni expertii UE – Suttie Kevin*

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

- respectarea Normelor metodologice⁸ la întocmirea raportului de audit;
- comunicarea cu entitatea auditată pe parcursul misiunilor de audit;
- ✓ identificarea oportunităților/rezervelor care, fiind valorificate, vin să contribuie la îmbunătățirea calității activității de audit și la creșterea impactului acestora prin promovarea bunelor practici printre angajații Curții;
- ✓ relevarea lacunelor în activitatea de audit și oferirea suportului în eliminarea acestor lacune prin strategii de instruire și dezvoltare etc.

Activitățile de revizuire a calității misiunilor de audit au fost desfășurate potrivit procedurilor descrise în Ghidul privind cadrul calității, inclusiv practici din ultimii 2 ani. Printre pașii parcurși în realizarea activităților de revizuire, au fost: organizarea ședințelor comune cu participanții la misiunile de audit supuse evaluărilor, discuțiile cu responsabilii de audit, completarea listelor de verificare specifice tipului de audit și formei de revizuire a calității („la fierbinte” sau „la rece”)⁹, studiind și analizând dosarele de audit, cu evaluarea documentelor de lucru și a probelor anexate în cazul revizuirilor „la rece”.

La definitivarea completării listelor de verificare, principalele observații/constatări, concluzii și recomandări au fost consemnate în Note (în cazul revizuirilor „la fierbinte”) sau în Note-raport privind rezultatele revizuirilor calității de audit (în cazul revizuirilor „la rece”), întocmite pentru fiecare activitate de revizuire și aduse la cunoștința șefilor de echipe, responsabililor de audit și a membrului CC care patronează Direcția responsabilă de realizarea misiunii de audit.

Prezentul Raport elucidează cele mai semnificative constatări și concluzii aferente revizuirilor, vizând condițiile care generează deficiențe la asigurarea calității misiunilor de audit. În acest sens, sunt oferite unele soluții de remediere și îmbunătățire, în vederea consolidării sistemului de control al calității.

III. PRINCIPALELE CONSTATĂRI

Deși rezultatele activității de revizuire „la rece” a calității misiunilor de audit realizate în anul curent au relevat tendințe pozitive în aplicarea formularelor standardizate pentru planificarea auditului, au fost identificate și unele carențe similare și valabile pentru majoritatea misiunilor de audit supuse revizuirilor atât „la fierbinte”, cât și „la rece”.

Deficiențele menționate nu sunt caracteristice tuturor misiunilor de audit revizuite, fiind identificate diferite aspecte problematice, generalizate în continuare.

La documentarea procedurilor de control al calității:

✚ lipsesc consemnările responsabililor de audit privind *procedurile de control al calității (activități de control)* în realizarea misiunii de audit. Ghidul privind cadrul calității prevede cerințe cu referire la aplicarea și documentarea în procesul de audit a procedurilor de control, precum: *îndrumarea, supravegherea (monitorizarea) și revizuirea*, însă în dosarul de audit nu se regăsesc documente care ar confirma acest lucru;

⁸ Normele metodologice privind structura, conținutul și formatul rapoartelor de audit ale Curții de Conturi, aprobate prin Hotărârea Curții de Conturi nr.13 din 25.03.2020 (ediție revăzută/modificată și completată).

⁹ Listele de verificare a calității vor fi aprobate odată cu aprobarea Ghidului privind cadrul calității.

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

✚ echipele de audit nu anexează la dosarele de audit solicitările, și nici rezultatele asistenței oferite, deși asistența metodologică și cea juridică au fost acordate.

Impactul: Afectarea transparenței procedurilor de control aplicate, ceea ce duce la diminuarea calității produselor finale.

La etapa de organizare a auditului:

✚ se atestă necorelarea dintre complexitatea misiunii de audit și suficiența resurselor alocate pentru realizarea auditului, precum și nerespectarea cerințelor privind formarea echipei de audit.

Impactul: În aceste condiții, se intensifică eforturile din partea responsabilului de audit și a subdiviziunilor de suport (asistența juridică și cea metodologică) în vederea asigurării calității misiunilor de audit. Ca rezultat, resursele de audit (personal, timp etc.) nu sunt utilizate eficient.

La etapa de planificare a auditului:

✚ au fost identificate deficiențe la formularea scopului misiunii de audit, obiectivului general și a obiectivelor specifice de audit, acestea fiind de ordin general;

✚ au fost constatate unele rezerve la documentarea concluziilor cu privire la evaluarea sistemului de control intern, evaluarea riscurilor, inclusiv riscul de fraudă, materialitatea și eșantionarea, acestea fiind de ordin general;

✚ este dificil de perceput, iar în unele cazuri lipsește, legătura logică dintre informațiile regăsite în documentele aferente etapei de planificare și cele conținute în Programul de audit.

Impactul: Aceste situații duc la neracordarea cerințelor ISSAI aferente documentării muncii de audit. Ca rezultat, resursele de audit (personal, timp etc.) nu sunt utilizate eficient.

La etapa de executare (în cadrul revizuirilor, la rece”):

✚ este dificil de urmărit legătura dintre Programele de audit și documentele de lucru aferente etapei de executare;

✚ au fost stabilite unele rezerve la calitatea informației expuse, a concluziilor și recomandărilor formulate. Nu în toate cazurile sunt prezente elementele constatării, în special, lipsește cauza și efectul;

✚ deși dosarele de audit conțin un șir de probe de audit (anexe), în documentele de lucru nu se fac referințe la probele anexate care susțin neconformitățile constatate (constatările de audit);

✚ nu corespund, în unele cazuri, cerințele de calitate privind documentarea aspectelor ce țin de comunicarea constatărilor și concluziilor auditului conducerii entităților auditate, precum și discutarea asupra modalității de implementare a recomandărilor înaintate și termenului posibil de implementare a acestora.

Impactul: Aceste situații ar putea duce la: neasigurarea faptului că toate constatările de audit sunt susținute de probe suficiente și relevante; prezența unui număr mare de documente anexate, drept probe de audit, dar care nu sunt relevante constatărilor.

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

La etapa de raportare:

✚ au fost identificate deficiențe la expunerea constatărilor/observațiilor și concluziilor din rapoartele de audit, acestea fiind generale și care nu puntează cauzele generatoare de erori și nereguli, precum și impactul acestora;

✚ au fost constatate unele lacune la asigurarea consecvenței informațiilor din Raportul de audit cu informațiile din Scrisoarea către conducere, precum și din documentul *Agregarea erorilor*;

✚ există rezerve de îmbunătățire la formularea recomandărilor de audit. Unele recomandări sunt generale, iar acțiunile necesare spre a fi întreprinse pentru remedierea cauzei sunt neclare;

✚ în unele cazuri, nu sunt luate în considerație recomandările și propunerile oferite de către asistența juridică, cea metodologică și/sau revizorii „la fierbinte”.

Impactul: Aceste situații ar putea duce la diminuarea calității rapoartelor de audit ale Curții de Conturi. Ca rezultat, imaginea Curții de Conturi poate fi afectată.

La perfectarea dosarelor de audit (în cadrul revizuirilor, la rece):

✚ au fost stabilite unele rezerve cu referire la întocmirea dosarelor de audit. Acestea nu conțin unele documente de la etapa de planificare cu caracter constant;

✚ deși dosarele de audit conțin un șir de probe de audit (anexe), în documentele de lucru aferente etapei de executare nu se fac referințe (trimiteri) la probele anexate care susțin neconformitățile constatate (constatările de audit);

✚ dosarele de audit sunt voluminoase, conținând un șir de documente nesemnificative, care nu necesită a fi incluse.

Impactul: Aceste situații ar putea duce la: neasigurarea faptului că toate constatările de audit sunt susținute de probe suficiente și relevante; prezența unui număr mare de documente anexate, drept probe de audit, dar care nu sunt relevante constatărilor; planificarea inefficientă a managementul timpului.

Pentru mai multe detalii cu privire la deficiențele menționate mai sus, a se vedea:

1. Raportul generalizator privind rezultatele revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit financiar pentru anul 2021, etapa de planificare¹⁰ (**Anexa nr. 2**);
2. Raportul generalizator privind rezultatele revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit financiar pentru anul 2021, etapa de raportare¹¹ (**Anexa nr. 3**);
3. Raportul generalizator privind rezultatele revizuirii „la rece” a calității misiunilor de audit al conformității pentru anul 2021¹² (**Anexa nr. 4**).

¹⁰ poate fi accesat pe pagina Intranet: SCC – Info-Revizuirii – Revizuirii „la fierbinte” – Raport_ REV_HOT_planificare_3+9_2021.

¹¹ poate fi accesat pe pagina Intranet: SCC – Info-Revizuirii – Revizuirii „la fierbinte” – Raport_ REV_HOT_raportare_3+9_2021.

¹² poate fi accesat pe pagina Intranet: SCC – Info-Revizuirii – Revizuirii „la fierbinte” – Raport_ REV_HOT_raportare_3+9_2021.

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

IV. CONCLUZIE GENERALĂ

Rezultatele activităților de revizuire a calității misiunilor de audit pentru anul 2021 relevă că, la desfășurarea misiunilor de audit, au fost respectate, în general, prevederile ISSAI, Manualele/Ghidul aferente tipului de audit și Normele metodologice privind structura, conținutul și formatul rapoartelor de audit ale Curții de Conturi. Totodată, se conturează necesitatea de a revedea încă o dată cerințele de calitate privind documentația de audit: formularea obiectivelor; determinarea abordării de audit; identificarea și evaluarea riscurilor; eșantionarea; stabilirea legăturii între risc - abordarea de audit - eșantion – afirmații, precum și între obiective - constatări - concluzii - recomandări; evaluarea sistemului de control intern; comunicarea cu entitățile auditate; descrierea lucrului efectuat de către auditori; scrierea rapoartelor, inclusiv prioritizarea constatărilor/observațiilor din raportul de audit pe principiul semnificației etc..

În rezultatul examinării documentației de audit, a explicațiilor oferite de către echipele de audit, se conturează, în principal, câteva *cauze* ale deficiențelor constatate în cadrul revizuirilor, și anume:

1. planificarea ineficientă a resurselor umane și de timp;
2. insuficiența personalului cu experiență suficientă în domeniul auditului public extern;
3. aplicarea formală a procedurilor de control al calității de către toate nivelurile de control;
4. implicarea auditorilor publici în mai multe activități concomitente;
5. lipsa experienței și a bunelor practici la documentarea muncii de audit la toate etapele pentru auditul conformității;
6. nespecializarea auditorilor pe tipuri de audit.

V. RECOMANDĂRI

În rezultatul examinării Notelor¹³, Rapoartelor generalizatoare privind rezultatele revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit financiar (etapa de planificare și etapa de raportare)¹⁴ și a Raportului generalizator privind rezultatele revizuirii „la rece” a calității misiunilor de audit al conformității pentru anul 2021¹⁵, precum și luând în considerare cauzele identificate, SCC vine cu unele propuneri, care urmează să contribuie la sporirea calității, și anume:

Responsabilii de audit:

1. la planificarea activității de audit, să țină cont de resursele umane și de timp disponibile conform prevederilor Anexei nr.7 la Regulamentul aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 19 din 01 iunie 2020 (*cauzele nr.1, nr.2, nr. 4 și nr.6*);

¹³ Note privind revizuirea „la fierbinte” a calității misiunilor de audit al performanței: *Managementul deșeurilor din plastic; Implementarea politicii statului privind produsele de protecție a plantelor în vederea garantării inofensivității produselor alimentare* (etapa de planificare și etapa de raportare).

¹⁴ Rapoartele pot fi accesate pe pagina Intranet: SCC – Info_Revizuirii – Revizuirii „la fierbinte” – Raport_REV_HOT_planificare_3+9_2021 sau Raport_REV_HOT_raportare_3+9_2021.

¹⁵ Raportul poate fi accesat pe pagina Intranet: SCC – Info-Revizuirii – Revizuirii „la rece” – Raport_generalizator_REV_rece_2021_AC.

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

2. să asigure documentarea *procedurilor de control al calității* în procesul de audit a celor mai prioritare aspecte, cum ar fi:
 - ședința de lucru cu privire la instructajul echipei de audit (exemplu: proces-verbal);
 - ședința de lucru cu privire la discutarea și aprobarea Strategiei de audit și a Programului de audit (exemplu: proces-verbal);
 - revizuirea proiectului de raport în vederea asigurării calității acestuia (exemplu: Lista de verificare privind respectarea cerințelor minime de calitate);
 - alte proceduri de control aplicate (*cauza nr.3*).

Responsabilii de audit în comun cu șefii echipelor de audit, Direcției metodologie și audit, Direcției instruire profesională și Serviciului control al calității:

3. executarea recomandărilor din *Planurile de acțiuni cu privire la implementarea recomandărilor din (cauzele nr. 3 și nr.5)*:
 - *Rapoartele generalizatoare privind rezultatele revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit financiar* pentru anul 2021 (a se vedea **Anexele nr. 2 și nr.3 la prezentul Raport**);
 - *Raportul generalizator privind rezultatele revizuirii „la rece” a calității misiunilor de audit al conformității* pentru anul 2021 (a se vedea **Anexa nr. 4 la prezentul Raport**).
 - *Planul de acțiuni cu privire la implementarea recomandărilor ca urmare a rezultatelor revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit al performanței* pentru anul 2021 (a se vedea **Anexa nr. 5 la prezentul Raport**);

VI. RECOMANDĂRI IMPLEMENTATE CA URMARE A REVIZUIRILOR

6.1. Implementarea recomandărilor din anul precedent (2020)

Pe parcursul *activităților de revizuire „la rece” desfășurate în anul precedent (2020)*, SCC, reieșind din cauzele invocate de către direcțiile de audit supuse revizuirii, a înaintat, în total, *35 de recomandări*, dintre care: 13 recomandări țin de remedierea aspectelor problematice atestate; 19 recomandări – pentru ajustarea și completarea cadrului normativ-metodologic aferent auditului conformității; 3 recomandări – pentru organizarea atelierelor de lucru (instruiri).

Potrivit Planului de acțiuni cu privire la implementarea recomandărilor, toate recomandările înaintate direcțiilor de audit au fost *implementate*.

Referitor la recomandările ce țin de cadrul normativ-metodologic, acestea sunt în curs de executare, deoarece, la moment, ghidul în acest sens este în proces de ajustare și dezvoltare și va fi definitivat cu suportul expertului UE – Kevin Suttie, în anul 2022. Cât privește implementarea recomandărilor ce vizează realizarea instruirilor, în anul 2021 a fost organizată doar o instruire, din 3, cauza fiind lipsa de resurse de timp și încărcătura profesională a potențialilor formatori.

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

Pentru mai multe detalii, a se vedea informația prezentată în Planul de acțiuni din *Raportul generalizator privind rezultatele revizuirii „la rece” a calității misiunilor de audit al conformității pentru anul 2021 (Anexa nr. 4)*.

6.2. Implementarea recomandărilor ca urmare a revizuirilor „la fierbinte”

În vederea remedierii curenților și aspectelor problematice constatate, grupurile de revizuire au înaintat recomandările de rigoare, care au drept scop să contribuie la îmbunătățirea calității rapoartelor de audit, inclusiv a documentației de audit.

În urma examinării *Notelor privind rezultatele revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit*, întocmite pentru fiecare activitate de revizuire de către grupurile de revizuire în anul curent, SCC a elaborat un plan de acțiuni și a monitorizat realizarea acestuia.

Informația în acest context se prezintă succint în tabelul care urmează.

Nr. d/o	Denumirea misiunii de audit supuse revizuirii	Etapa supusă revizuirii	Nr. total de recomandări înaintate potrivit Notelor prezentate	Nivelul de realizare			Nivelul mediu de realizare a recomandărilor (%) ¹⁶ per misiune, etape	Nivelul mediu per misiune
				realizat	parțial realizat	nerealizat		
Misiuni de audit financiar:								
1.	BS	planificare	36	22	10	4	75,0	75,0%
		raportare	8	5	2	1	75,0	
2.	BASS	planificare	2	2	-	-	100,0	100,0%
		raportare	0	-	-	-	-	
3.	FAOAM	planificare	6	5	1	-	91,7	95,9%
		raportare	3	3	-	-	100,0	
4.	MF	planificare	8	7	1	-	93,7	88,5%
		raportare	3	2	1	-	83,3	
5.	MJ	planificare	10	9	1	-	95,1	93,4%
		raportare	6	5	1	-	91,7	
6.	MAEIE	planificare	6	3	2	1	66,7	64,6%
		raportare	4	1	3	-	62,5	
7.	MA	planificare	2	2	-	-	100,0	100,0%
		raportare	0	-	-	-	-	
8.	MEI	planificare	1	1	-	-	100,0	100,0%
		raportare	0	-	-	-	-	
9.	MSMPS	planificare	4	3	1	-	87,5	68,8%
		raportare	1	-	1	-	50,0	
10.	MAI	planificare	0	-	-	-	-	-
		raportare	0	-	-	-	-	

¹⁶ Datele sunt calculate în baza unei formule din tabelul EXCEL *Analiza implementării recomandărilor pe misiuni de audit*.

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

Nr. d/o	Denumirea misiunii de audit supuse revizuirii	Etapa supusă revizuirii	Nr. total de recomandări înaintate potrivit Notelor prezentate	Nivelul de realizare			Nivelul mediu de realizare a recomandărilor (%) ¹⁶ per misiune, etape	Nivelul mediu per misiune
				realizat	parțial realizat	nerealizat		
11.	MADRM	planificare	4	4	-	-	100,0	100,0%
		raportare	0	-	-	-	-	
12.	MECC	planificare	9	2	2	5	33,3	31,7%
		raportare	5	-	3	2	30,0	
TOTAL (recomandări)		planificare	88	60	18	10	-	-
		raportare	30	16	11	3	-	-
Misiuni de audit al performanței								
13.	Managementul deșeurilor din plastic	planificare	5	5	-	-	100,0	100,0%
		raportare	2	2	-	-	100,0	
14.	Implementarea politicii statului privind produsele de protecție a plantelor în vederea garantării inofensivității produselor alimentare	planificare	3	1	2	-	66,7	61,9%
		raportare	7	1	6	-	57,1	
TOTAL (recomandări)		planificare	8	6	2	-	-	-
		raportare	9	3	6	-	-	-

În rezultatul revizuirii „la fierbinte” a calității a 12 misiuni de audit financiar obligatorii, s-a constatat următoarea situație privind nivelul mediu de implementare a recomandărilor per misiune:

- la nivel de 100% - 90% – au fost implementate la 6 misiuni de audit (BASS, FAOAM, MJ, MA, MEI și MADRM);
- la nivel de 89% - 50% – au fost implementate la 4 misiuni de audit (BS, MF, MAEIE și MSMPS);
- la nivel de 49% - 0% – au fost implementate la o misiune de audit (MECC), cauza implementării doar a 31,7 % din recomandări se datorează faptului că responsabilul de audit, inclusiv șeful echipei de audit, consideră că nu sunt relevante sau clare recomandările înaintate de către grupul de revizuire.

Pentru mai multe detalii, a se vedea informația prezentată în Planul de acțiuni din Rapoartele generalizatoare privind rezultatele revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit financiar pentru anul 2021 (Anexele nr. 2 și nr. 3).

Rezultatele revizuirilor „la fierbinte” și „la rece” ale calității misiunilor de audit pentru anul 2021

Totodată, în rezultatul revizuirii „la fierbinte” a calității a 2 misiuni de audit al performanței, s-a constatat că o misiune de audit a fost implementată la nivel de 100%, iar cea de-a 2-a misiune – la nivel de 89% - 50%.

Pentru mai multe detalii, a se vedea informația prezentată în Anexa nr. 5 „Planul de acțiuni cu privire la implementarea recomandărilor ca urmare a rezultatelor revizuirii „la fierbinte” a calității misiunilor de audit al performanței pentru anul 2021”.

Vera Nicolaescu,
auditor public principal,
Serviciul control al calității

Coordonat:

Ecaterina Paknehad,
șeful Aparatului Curții de Conturi